

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/44/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121316664
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6121316664.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Danice Kočičkovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: F. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. cesta XXX/XX, XXX XX T., zastúpeného: SUCHÝ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 52 826 791, proti žalovanému: R.. C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, XXX XX A., zastúpeného: Ulianko & partners, s.r.o., so sídlom Nám. SNP 37, 960 01 Zvolen, IČO: 36 856 517, o zaplatenie 60.000,-Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č.k. 7C/29/2021-129 zo dňa 17.03.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. a III. výroku **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku zostáva **n e d o t k n u t ý .**

III. Žalovaný je **p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie sumy 50.000,-Eur zastavil (prvý výrok), uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.000,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10.000,-Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 50.000,-Eur od 01.03.2018 do 30.06.2021, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok) a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (tretí výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenu okresnému súdu dňa 03.05.2021 domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu celkom 60.000,-Eur z dôvodu, že na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018 požičal žalovanému finančné prostriedky vo výške 50.000,-Eur, ktorý dlh uznal čo do dôvodu a výšky na základe písomného prehlásenia, označeného ako Dohoda o uznaní dlhu zo dňa 19.06.2020; na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018 požičal žalobca žalovanému finančné prostriedky vo výške 10.000,-Eur, ktorý dlh tiež uznal čo do dôvodu a výšky na základe písomného prehlásenia, označeného ako Dohoda o uznaní dlhu zo dňa 19.06.2020. Následne ešte jednostranným právnym úkonom žalovaný dňa 29.03.2021 uznal svoj dlh voči žalobcovi vo výške 50.000,-Eur notárskou zápisnicou sp.zn. N 37/2021, NZ 7734/2021, NCRIs 7913/2021, spísanou na notárskom úrade JUDr. Michala Capeka so sídlom v Brezne.

1.2 Žalovaný proti platobnému rozkazu, vydanému upomínacím súdom Banská Bystrica podal odpor. Žalobu považoval za podanú predčasne z dôvodu, že žalovaná suma vo výške 10.000,-Eur v skutočnosti predstavuje simulovaný úrok z pôžičky vo výške 50.000,-Eur, a teda nejde o istinu, poskytnutú žalovanému žalobcom na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018, pretože reálne nikdy nedošlo

k odovzdaniu prostriedkov žalobcom vo výške 10.000,-Eur žalovanému. Zmluva o pôžičke zo dňa 30.01.2018, viažuca sa k tejto sume, je neexistujúci právny úkon, pretože podľa dohody sporových strán žalovaný bol ochotný uznať sumu vo výške 10.000,-Eur ako primeraný úrok z pôžičky 50.000,-Eur. Aj z notárskej zápisnice jednoznačne vyplýva, že žalovaný svoj dlh vo výške 50.000,-Eur uhradí žalobcovi najneskôr v lehote splatnosti do 30.06.2021, preto žaloba bola podaná predčasne. Žalovaný v notárskej zápisnici vyhlásil, že súhlasí s tým, aby v prípade nesplnenia jeho dlhu, najneskôr v lehote splatnosti do 30.06.2021 sa stala notárska zápisnica vykonateľným exekučným titulom pre exekúciu predmetného dlhu s príslušenstvom. Žaloba žalobcu v tomto konaní je preto nevhodná, keďže žalobca v prípade neuhradenia sumy vo výške 50.000,-Eur do 30.06.2021 podľa notárskej zápisnice má možnosť namiesto domáhania sa úhrady dlhu podaním žaloby na súde priamo iniciovať voči žalovanému exekučné konanie na podklade notárskej zápisnice.

1.3 Po replikách a duplikách a vykonaní dokazovania súd prvej inštancie dňa 17.03.2022 pripustil zmenu žaloby v dôsledku jej úpravy žalobcom a čiastočného späťvzatia žaloby tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 10.000,-Eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 50.000,-Eur od 01.03.2018 do 30.06.2021, úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 10.000,-Eur od 01.03.2018 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a uloží žalovanému povinnosť uhradiť žalobcovi trovy konania vo výške 100%.

1.4 Okresný súd opierajúc svoje rozhodnutie o ustanovenie §657, §558, §100 ods. 1, §101, §110 ods. 1, 3, §517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj len „OZ“) konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 30.01.2018 strany sporu uzatvorili zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi sumu 10.000,-Eur v hotovosti k rukám dlžníka pri podpise zmluvy. Zmluvné strany dohodli poskytnutie pôžičky bezúročne. Dlžník sa zaviazal poskytnuté finančné prostriedky vrátiť najneskôr do 28.02.2018. Strany sporu uzatvorili dňa 30.01.2018 písomnú zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi sumu 50.000,-Eur a na základe dohody zmluvných strán veriteľ dlžníkovi celú sumu pôžičky poukázal na účet dlžníka v deň podpisu zmluvy formou zrýchlenej platby. Zmluvné strany dohodli, že pôžička sa poskytuje bezúročne. Dlžník sa zaviazal poskytnutú pôžičku vo výške 50.000,-Eur vrátiť veriteľovi do 28.02.2018, pričom miestom plnenia mal byť bankový účet veriteľa, uvedený v záhlaví zmluvy. Z dohody o uznaní dlhu považoval okresný súd za preukázané, že žalovaný dňa 19.06.2020 písomne uznal svoj dlh voči veriteľovi - žalobcovi v sume 60.000,-Eur s tým, že dlh dlžníka voči veriteľovi predstavuje neuhradenú pôžičku v sume 10.000,-Eur, poskytnutú žalobcom žalovanému v hotovosti na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018, uzatvorenej medzi veriteľom (žalobcom) a dlžníkom (žalovaným). Prevzatie pôžičky, peňažnej sumy 10.000,-Eur od veriteľa potvrdil dlžník svojím podpisom na písomnej dohode o uznaní dlhu. Dlžník žalovaného voči žalobcovi predstavuje neuhradenú pôžičku v sume 50.000,-Eur, ktorú poskytol žalobca ako veriteľ žalovanému ako dlžníkovi bankovým prevodom na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018, uzatvorenej medzi veriteľom a dlžníkom. Z článku II. dohody o uznaní dlhu vyplýva, že žalovaný slobodne a vážne v súlade s §558 OZ písomne uznal svoj dlh čo do dôvodu a výšky v sume 60.000,-Eur a zaviazal sa tento dlh žalobcovi uhradiť. Žalovaný vyhlásil, že v čase uznania a podpísania dohody dlh voči veriteľovi trval a bol splatný.

1.5 Vykonaním dokazovania vo veci nemal okresný súd za preukázané, že žalovaná suma 10.000,-Eur je simulovaný úrok z pôžičky 50.000,-Eur, ale naopak, z dokazovania vyplynulo, že strany sporu v písomne vyhotovených zmluvách o pôžičke doslova dohodli bezúročnosť peňažných pôžičiek, ďalej že žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi sumu 10.000,-Eur titulom pôžičky v hotovosti k rukám dlžníka pri podpise zmluvy, ktorú skutočnosť žalovaný opätovne potvrdil v dohode o uznaní dlhu dňa 19.06.2020. Vrátenie peňažných pôžičiek strany sporu zmluvne dohodli k dátumu 28.02.2018.

1.6 Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom o zaplatenie sumy 50.000,-Eur dôvodu, že žalovaný nárok v sume 50.000,-Eur po začatí súdneho konania zaplatil v rámci exekučného konania, súd konanie v tejto časti zastavil. Žalobca podal návrh na vykonanie exekúcie voči žalovanému, pričom exekučným titulom bola notárska zápisnica. Žalobca v rámci podaného návrhu na vykonanie exekúcie si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 50.000,-Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 50.000,-Eur od 01.07.2021 do zaplatenia. Úrok z omeškania si žalobca v exekučnom konaní uplatnil podľa notárskej zápisnice, kedy lehota splatnosti dlžnej sumy bola žalovaným jednostranne určená na deň 30.06.2021.

1.7 Keďže žalovaný si nesplnil zmluvne dohodnutú povinnosť a žalobcovi v lehote do 28.02.2018 nevrátil poskytnutú peňažnú pôžičku vo výške 10.000,-Eur, vyhovel nároku na zaplatenie tejto sumy, keďže žalovaný sa dňom 01.03.2018 dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, súd žalobe vyhovel aj v časti nároku na zaplatenie zákonného úroku z omeškania zo sumy 10.000,-Eur dňom nasledujúcim po dni splatnosti peňažného záväzku.

1.8 Vzhľadom na to, že podľa zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 30.01.2018, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému pôžičku vo výške 50.000,-Eur a ktorú sa žalovaný zaviazal vrátiť v lehote do 28.02.2018, avšak nevrátil ju, okresný súd vyhovel žalobe aj v časti nároku na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 50.000,-Eur od 01.03.2018 do 30.06.2021, t.j. za čas omeškania žalovaného s plnením peňažného záväzku do času splatnosti dlžnej sumy jednostranne určenej žalovaným v notárskej zápisnici.

1.9 Okresný súd vyhodnotil argument žalovaného, že žaloba bola podaná predčasne ako nedôvodný. V čase podania žaloby bol žalovaný preukázateľne v omeškani s plnením peňažných záväzkov voči žalobcovi podľa oboch zmlúv o pôžičke zo dňa 30.01.2018. Snaha žalobcu vymôcť svoje pohľadávky voči žalovanému všetkými zákonnými možnosťami z dôvodu, že žalovaný si neplnil svoje peňažné záväzky riadne a včas, nemôže byť na ťarchu žalobcu. Žalovaný zaplatil časť dlžnej sumy až po podaní žaloby na súd, a to v exekučnom konaní, vedenom na podklade notárskej zápisnice, ktorá je jednostranným právnym úkonom žalovaného o uznaní dlhu.

1.10 O trovách konania rozhodol okresný súd podľa §255 ods. 1, §262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) s tým, že rozhodol podľa zásady pomeru úspechu v konaní a žalobcovi ako plne úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu a o konkrétnej výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Vo výroku II. a III. navrhol rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobu zamietnuť v zmysle §388 C.s.p. Podľa názoru žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie došlo k vadám uvedeným v §365 ods. 1 písm. b), h), f) C.s.p., pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zdôraznil, že iba pôžička vo výške 50.000,-Eur na základe Zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018 bola jediná reálne poskytnutá pôžička žalobcu voči žalovanému, a to bezhotovostným prevodom na účet žalovaného. Ostatné žalobcom v žalobe uvádzané pôžičky vo výške 10.000,-Eur, ktoré mali byť poskytnuté v hotovosti, nikdy neboli reálne poskytnuté a žalobca ich nevie nijakým spôsobom preukázať, pretože ich žalovanému nikdy reálne nevyplatil. V prípade súdom priznanej sumy 10.000,-Eur sa nejedná o pôžičku na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018, aj keď to môžu určitým spôsobom evokovať listinné dôkazy, predložené v konaní žalobcom, ktoré boli medzi stranami síce podpísané, ale mienené úplne inak, pretože suma vo výške 10.000,-Eur v skutočnosti a podľa ústnej dohody sporových strán predstavuje simulovaný úrok z pôžičky zo sumy 50.000,-Eur. Preto žalovaný zmluvu o pôžičke zo dňa 30.01.2018 považuje za neexistujúci právny úkon. Zmluva o pôžičke je v zmysle §657 OZ reálnym kontraktom, teda k jeho podstatným náležitostiam, podmieňujúcim jeho existenciu, patrí reálne odovzdanie vecí určených druhovo, v tomto prípade finančných prostriedkov, čo žalobca nepreukázal. Nikdy nedošlo k skutočnému odovzdaniu finančných prostriedkov vo výške 10.000,-Eur žalovanému od žalobcu, nedošlo ani ku vzniku samotnej zmluvy o pôžičke. V tomto smere bolo nevyhnutné vypočítať žalovanému súdom prvej inštancie, čo sa nestalo, čím bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces.

2.1 Časť žalovaného nároku vo výške 50.000,-Eur bola žalovaným žalobcovi uhradená, a to platbami zo dňa 23.08.2021 a zo dňa 27.08.2021 v rámci exekučného konania, vedeného súdnym exekútorom JUDr. Jánom Debnárom, Exekútorský úrad Detva, v exekučnom konaní sp.zn. 199Ex/951/21 v zmysle návrhu na vykonanie exekúcie žalobcu zo dňa 06.08.2021, podaného na základe exekučného titulu - notárskej zápisnice zo dňa 29.03.2021, spísanej na Notárskom úrade JUDr. Michala Capeka, so sídlom v Brezne, Nám. M. R. Štefánika 19, sp.zn. N 37/2021, NZ 7734/2021, NCRI 7913/2021. Spolu s istinou 50.000,-Eur žalovaný v prospech žalobcu zaplatil v exekučnom konaní aj úroky z omeškania vo výške 406,08 Eur a trovy právneho zastúpenia žalobcu vo výške 657,43 Eur, t.j. spolu 1.063,51 Eur.

2.2 Vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania je potom zrejmé, že iniciovanie tohto súdneho konania žalobcom v časti sumy 50.000,-Eur bolo neehospodárne, pretože už v čase podania žaloby žalobca disponoval exekučným titulom k tejto časti žalovaného nároku. Žalobca mal a mohol namiesto domáhania sa úhrady dlhu vo výške 50.000,-Eur podaním žaloby na súde priamo iniciovať voči žalovanému exekučné konanie na podklade notárskej zápisnice, čo nakoniec aj urobil, a to simultánne s priebežne vedeným týmto sporovým konaním. Zo strany žalobcu tým evidentne došlo ku špekulatívnemu, zbytočnému a neehospodárnemu navyšovaniu trov konania a trov právneho zastúpenia, na ktorých úhradu by žalobca v tomto konaní nemal mať nárok, pretože sa jedná o porušenie jednej

zo základných zásad v zmysle Civilného sporového poriadku, a to uvedenej v čl. 5. Žalovaný preto dôvodne namieta, aby bol zaviazaný na náhradu trov konania žalobcovi v rozsahu 100%, ak by aj v konečnom dôsledku bol zaviazaný na úhradu sumy 10.000,-Eur s príslušenstvom žalobcovi. Jedná sa o trovy konania, ktoré procesne žalovaný nezavinil a tieto by mal v zmysle §256 C.s.p. znášať žalobca, resp. tieto by nemali byť žalobcovi priznané z dôvodu hodného osobitného zreteľa v §257 C.s.p.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne a právne správny potvrdiť. Je nepochybné, že v zmluve o pôžičke zo dňa 30.01.2018 na sumu 50.000,-Eur je ustanovenie, t.j. článok I. ods. 1 posledná veta, že pôžička sa poskytuje bezúročne. Na podklade uvedeného argumentácia žalobcu v odvolaní, ktorú použil aj pred súdom prvej inštancie, že suma 10.000,-Eur mala predstavovať akýsi úrok z pôžičky, nie je relevantná. Samotný žalovaný v dohode o uznaní dlhu zo dňa 19.06.2020 potvrdil v čl. I. ods. 2 prevzatie pôžičky vo výške 10.000,-Eur. V oboch právnych úkonoch, t.j. v zmluve o pôžičke zo dňa 30.01.2018 a v dohode o uznaní dlhu zo dňa 19.06.2020 žalovaný svojím podpisom deklaroval, že obidva úkony boli spísané podľa jeho skutočnej vôle a na základe pravdivých údajov. Skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanému pôžičku v zmysle zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018, t.j. na 50.000,-Eur, preukázal žalobca nielen listinnými dôkazmi, ale aj svojím výsluchom. Upriamil pozornosť odvolacieho súdu na skutočnosť, že samotné zmluvy o pôžičkách, t.j. na sumu 50.000,-Eur ako aj na sumu 10.000,-Eur pripravil samotný žalovaný ako právne vzdelaná osoba. Podstatné náležitosti zmluvy o pôžičke boli v prejednávacom prípade splnené, žalobca reálne odovzdal žalovanému pôžičku vo výške 10.000,-Eur, pričom v zmysle čl. I. bod 1 zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018 túto skutočnosť žalovaný deklaroval svojím podpisom a zaviazal sa vrátiť žalobcovi pôžičku do 28.02.2018 v splátkach, čo do súčasnosti neurobil a priedahmi v konaní len získava čas na získanie finančných prostriedkov a ich vrátenie žalobcovi.

3.1 Nesúhlasil s námietkou žalovaného ohľadom jeho nevypočutia okresným súdom, čím malo byť porušené jeho právo na spravodlivý proces, pretože bol to práve žalovaný, ktorý od počiatku súdneho konania podával súdu žiadosti o odročenie pojednávania a na pojednávanie, na ktorom okresný súd rozhodol, žalovaný zaslal žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní, pričom súhlasil s tým, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Žalobca poukázal na sudcovskú koncentráciu konania a skutočnosť, že sa trikrát nezúčastnil pojednávania, pričom sám navrhol výsluch žalobcu, preto nemôže byť na úkor žalobcu, ktorý v konaní preukázal dôvodnosť ním podaného žalobného návrhu. Žalovaný sa správal nehospodárne počas celého konania, preto apelácia na odvolací súd ohľadom jeho nevypočutia je nedôvodná a neopodstatnená; žalovaný mal dostatočný časový priestor využiť všetky prostriedky jeho procesnej obrany.

3.2 Napriek nevypočutiu žalovaného súd prvej inštancie zistil dostatočne skutkový stav veci z predložených listinných dôkazov a z výsluchu samotného žalobcu a rozhodol zákonným spôsobom. Civilné sporové konanie sa riadi základnými princípmi vymedzenými Civilným sporovým poriadkom, a to najmä čl. 8 v rámci procesných povinností a procesného bremena, kedy strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia, dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a pokynov súdu, ako aj princípov kontradiktórnosti a čl. 9 C.s.p. Súd prvej inštancie riadne a včas predvolal žalovaného, ako aj jeho právneho zástupcu na pojednávanie, na ktoré sa však žalovaný ako ani jeho právny zástupca nedostavil. Žalovaný sa tak vlastným zavinením neúčastou na pojednávaní, na ktorom bolo rozhodnuté vo veci samej, pripravil o možnosť hájiť svoje záujmy, resp. uviesť a preukázať ním tvrdené skutočnosti, ktoré do dňa pojednávania a ani na samotnom pojednávaní nepreukázal.

3.3 Pokiaľ žalovaný poukazuje na skutočnosť, že iniciovanie súdneho konania v časti istiny 50.000,-Eur bolo nehospodárne, pretože už v čase podania žalobného návrhu žalobca disponoval exekučným titulom vo vzťahu k tejto časti žalobného nároku, t.j. notárskou zápisnicou, poukázal žalobca na to, že peňažný nárok voči žalovanému vo výške 60.000,-Eur uplatnil návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 03.05.2021. V odôvodnení žalobca preukázal, že tento nárok odôvodnil zmluvou o pôžičke zo dňa 30.01.2018, na základe ktorej požičal žalovanému finančné prostriedky vo výške 50.000,-Eur a vo výške 10.000,-Eur, žalovaný ako dlžník uznal svoj dlh čo do dôvodu a výšky, ktorý mal voči žalobcovi, a to na základe písomného prehlásenia, označeného ako Dohoda o uznaní dlhu zo dňa 19.06.2020 a Dohoda o uznaní dlhu zo dňa 19.06.2020. Žalobca podal návrh na zaplatenie sumy 60.000,-Eur z dôvodu, aby disponoval súdnym rozhodnutím, ktorým mu bude priznaný celý jeho nárok z dôvodu, že žalovaný len jednostranným právnym úkonom uznal svoj dlh čiastočne voči žalobcovi vo výške 50.000,-Eur na základe notárskej zápisnice, pričom lehotu splatnosti si sám žalovaný určil na termín 30.06.2021, t.j. po podaní žalobného návrhu žalobcom. Keďže žalobca nebol účastníkom tohto právneho úkonu, nemal preukázané, že spísanie predmetnej notárskej zápisnice je dostatočným zabezpečením, aby sa mu

finančné prostriedky vrátili. V konečnom dôsledku si sám žalovaný určil termín, do kedy uhradí žalobcovi poskytnutú pôžičku, hoci táto zmluva o pôžičke zo dňa 30.01.2018 bola splatná už 28.02.2018. O lehote úhrady do 30.06.2021 sa teda rozhodol sám žalovaný bez akejkoľvek dohody so žalobcom. V rámci zabezpečenia právnej istoty preto žalobca podal návrh na vydanie platobného rozkazu v celej sume poskytnutej pôžičky, nakoľko notárska zápisnica je jednostranným právnym úkonom a nie je zaručené, že by sa žalovaný po podaní návrhu na vykonanie exekúcie nebránil žalobou na súde o neplatnosť právneho úkonu, na ktorý je v notárskej zápisnici odkaz v súvislosti so zmluvou o pôžičke, tak ako spochyboval poskytnutie pôžičky v tomto konaní.

3.4 V čase podania žaloby bol žalovaný preukázateľne v omeškaní s plnením peňažných záväzkov voči žalobcovi podľa obidvoch zmlúv o pôžičke zo dňa 30.01.2018. Žalobca preto využil všetky svoje zákonné možnosti ako vymôcť jeho pohľadávky voči žalovanému riadne a včas zaslaním predžalobnej výzvy, podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu, čo však bolo neúspešné. Je zjavné, že žalovaný uhradil žalobcovi časť dlžnej sumy až po podaní návrhu na súd a aj to nie dobrovoľne, ale v exekučnom konaní, pričom exekučným titulom bol jednostranný úkon žalovaného.

3.5 Časť žalovaného nároku vo výške 50.000,-Eur bola teda žalobcovi uhradená v rámci exekučného konania, a spolu s istinou 50.000,-Eur boli zaplatené aj úroky z omeškania, spolu 406,08 Eur a trovy právneho zastúpenia žalobcu vo výške 657,43 Eur.

3.6 Žalobca nesúhlasil s tým, že žalobcovi boli v rámci exekučného konania uhradené úroky z omeškania a trovy právneho zastúpenia, pretože žalovaný bol povinný vrátiť na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 30.01.2018 sumu 50.000,-Eur do 28.02.2018, preto si žalobca riadne uplatnil aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 50.000,-Eur od 01.03.2018 do 30.06.2021, t.j. do dňa, od kedy boli uplatnené úroky z omeškania v rámci exekučného konania a tieto boli zo strany žalovaného aj vymožené. Trovy právneho zastúpenia, na ktoré žalovaný poukazuje, boli trovy v exekučnom konaní.

3.7 Uvedené tvrdenia žalovaného, že žalobca špekulatívne zbytočne a nehospodárne navyšuje trovy konania a trovy právneho zastúpenia považoval za nedôvodné, rovnako ako odkaz na čl. 5 C.s.p., ktorý je neaplikovateľný, pretože zo strany žalobcu nedošlo k žiadnemu zneužitiu práva, ale naopak, konanie žalovaného s poukazom na jeho nevrátenie pôžičky možno hodnotiť ako bránenie práva a nedôvodné prietahy v konaní, keďže žalovaný sa neustále ospravedlňoval z neúčasti na pojednávaniach, navrhol vypočutie žalobcu, pričom sa tohto pojednávania opäť nezúčastnil, podával vyjadrenia bez náležitého preukázania tvrdení, navrhoval mimosúdne rokovania, na ktorých sa potom následne nezúčastnil, podal odvolanie voči rozhodnutiu za účelom oddialenia jeho povinnosti uhradiť žalobcovi to, čo mu patrí.

3.8 Navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

4. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

5. Krajský súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa §34 C.s.p., prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že zákonné podmienky pre jeho nariadenie podľa §385 ods. 1 C.s.p. naplnené neboli, posudzujúc správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov, uplatnených žalovaným v odvolaní, ktorými je podľa §380 ods. 1 C.s.p. odvolací súd viazaný a rešpektujúc rozsah odvolania žalovaného v súlade s §379 C.s.p., dospel odvolací súd k názoru, že rozsudok okresného súdu je potrebné v zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdiť.

6. V zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že žalobca na základe dvoch zmlúv o pôžičke zo dňa 30.01.2018 požičal žalovanému finančné prostriedky vo výške 50.000,-Eur a vo výške 10.000,-Eur bezúročne s tým, že tento ich vráti do 28.02.2018. Žalovaný uznal svoj dlh voči žalobcovi čo do dôvodu a výšky dvomi písomnými prehláseniami, označenými ako Dohoda o uznaní dlhu zo dňa 19.06.2020. Následne ešte dňa 29.03.2021 notárskou zápisnicou ako jednostranným právnym úkonom uznal žalovaný svoj dlh voči žalobcovi vo výške 50.000,-Eur. Žalobca podal dňa 03.05.2021 návrh na vydanie platobného rozkazu, proti ktorému podal žalovaný odpor s tvrdením, že v skutočnosti si požičal len 50.000,-Eur a suma 10.000,-Eur predstavuje primeraný úrok z pôžičky 50.000,- Eur, žaloba bola podaná predčasne, pretože žalovaný v notárskej zápisnici vyhlásil, že súhlasí s tým,

aby v prípade nesplnenia jeho dlhu, najneskôr v lehote splatnosti do 30.06.2021 sa stala notárska zápisnica vykonateľným exekučným titulom pre exekúciu predmetného dlhu s príslušenstvom. Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie dňa 17.03.2022 pripustil zmenu žaloby v dôsledku jej úpravy a čiastočného späťvzatia žalobcom z dôvodu úhrady sumy 50.000,-Eur cestou exekúcie žalovaným na základe notárskej zápisnice ako exekučného titulu; návrh na exekúciu podal žalobca dňa 06.08.2021 (č.l. 150 spis), exekúcia začala 18.08.2021, ukončená bola 06.09.2021.

7.1 Žalobca teda podal návrh na vykonanie exekúcie voči žalovanému po podaní žaloby a odporu na podklade exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica. Žalobca si v rámci podaného návrhu na vykonanie exekúcie uplatnil nárok na zaplatenie sumy 50.000,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 01.07.2021 do zaplatenia vzhľadom na lehotu splatnosti, určenú samotným žalovaným v notárskej zápisnici na deň 30.06.2021.

7.2 Žalovaný sa v zmluvách o pôžičke zaviazal vrátiť finančné prostriedky do 28.02.2018. Okresný súd vyhovel žalobe na zaplatenie istiny spolu s úrokom z omeškania, keďže žalovaný sa dňom 01.03.2018 dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu aj vo výške 10.000,-Eur, a to až do zaplatenia, a aj vo výške 50.000,-Eur, kde úrok z omeškania je žalovaný povinný zaplatiť do 30.06.2021, odvolaním napadnutým rozsudkom.

8. Žalovaný v odvolaní nedôvodne vytýka okresnému súdu nesprávny procesný postup v zmysle §365 ods. 1 písm. b/ C.s.p., ktorým mu znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces tým, že žalovaného na pojednávaní nevypočul. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol riadne predvolaný na pojednávanie; svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti (č.l. 118).

9. Odvolanie nie je dôvodné.

9.1 Zo zákonného ustanovenia o pôžičke vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, zmluva môže byť uzavretá ústne, alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu tejto dohody je okrem označenia zmluvných strán predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí vyplývať aj povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňaží). Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou (kontraktom), k jej uzavretiu zákon vyžaduje skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne.

9.2 Podľa §657 OZ zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Podstatnými náležitosťami tejto zmluvy je dohoda o prenechaní veci (o reálnom odovzdaní), o druhovom určení veci, o povinnosti vrátiť vec rovnakého druhu a o určení času vrátenia. Predmetom zmluvy o pôžičke môže byť akákoľvek druhovo určená vec (§119 OZ), ktorá je spôsobilá byť predmetom občiansko-právnych vzťahov. Druhové určenie veci na účely tohto vzťahu nemožno vyvodiť z podstaty veci samej, ale z jej určenia účastníkmi vzťahu. Podstatnou náležitosťou zmluvy o pôžičke je dohoda o čase vrátenia; čas vrátenia nemusí byť pritom určený konkrétnym dňom, ale stačí, ak je dohodnutý tak, že čas vrátenia možno určiť; stačí aj dohoda v takom zmysle, že čas vrátenia veriteľ ponechá na vôľu dlžníka.

10. Preskúmaním veci dospel odvolací súd k záveru, že skutočnosti, ktoré žalovaný uviedol v podanom odvolaní, nemajú vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku a nespochybňujú správnosť skutkových záverov súdu prvej inštancie, ním vykonaného dokazovania, ani právneho záveru, ku ktorému súd prvej inštancie dospel o uzavretí zmluvy o pôžičke medzi sporovými stranami a preukázaní skutočnosti, že žalobca odovzdal žalovanému titulom pôžičky peňažné prostriedky, ktoré mu žalovaný v dohodnutej lehote nevrátil. Skutočnosti, uvedené v odvolaní, neumožňujú prijať záver o nesprávnom procesnom postupe okresného súdu, ktorý znemožnil strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie procesnú obranu žalovaného správne vyhodnotil ako nedôvodnú, pričom žalovaný ani v odvolacom konaní žiadnym relevantným dôkazom nevyvrátil tvrdenia žalobcu.

11. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd dodáva, že z hypotézy hmotno-právnej normy uvedenej v §657 Občianskeho zákonníka vyplýva, že v spore o vrátenie požičaných peňazí má žalobca ako veriteľ bremeno tvrdenia, že so žalovaným ako dlžníkom uzavrel zmluvu o pôžičke, že žalovanému predmet pôžičky odovzdal a že žalovaný požičané peniaze riadne a včas nevrátil. Z tohto bremena tvrdenia potom pre veriteľa (žalobcu) vyplýva dôkazné bremeno, pokiaľ ide o preukázanie tvrdenia, že zmluva o pôžičke bola uzavretá a že na základe tejto zmluvy odovzdal

žalovanému finančné prostriedky. Ak v tomto smere unesie žalobca ako veriteľ dôkazné bremeno, pričom súčasne súd vyhodnotí procesnú obranu žalovaného ako nedôvodnú, v takom prípade rozhodne v prospech žalobcu.

12. Žalobca k žalobe priložil zmluvy o pôžičkách; žalovaný nepoprel prevzatie finančných prostriedkov od neho, spochybnil pôžičku sumy 10.000,-Eur napriek písomnej zmluve a uznaniu dlhu, pretože sa malo podľa neho jednať o simulovaný právny úkon - táto suma mala predstavovať podľa jeho tvrdenia primeraný úrok z pôžičky sumy 50.000,-Eur. O tomto tvrdení žiadne dôkazy nenavrhol vykonať ani žiadne dôkazy nepredložil. Z listinných dokladov, založených v spise jednoznačne vyplýva, že strany sporu si dohodli obidve pôžičky ako bezúročné; žalovaný po podaní žaloby a po podaní odporu na základe v tom čase podaného návrhu na exekúciu na podklade exekučného titulu - notárskej zápisnice - sumu 50.000,-Eur žalobcovi aj zaplatil. Odvolací súd po preskúmaní listinných dokladov súhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v spore preukázal odovzdanie peňažných prostriedkov žalovanému, ktoré mu poskytol na základe uzavretých zmlúv, preukázal teda výšku nároku, ako aj skutočnosť, že žalovaný mu pôžičku v žalovanej výške doposiaľ nevrátil.

12.1 Procesnú obranu žalovaného, ktorá bola založená na tvrdení, že zmluvu o pôžičke sumy 10.000,-Eur je potrebné považovať za simulovaný právny úkon, pretože táto predstavovala primeraný úrok z pôžičky 50.000,-Eur, okresný súd správne vyhodnotil ako nedôvodnú. Žalovaný nijako nepreukázal svoje tvrdenia, ktoré žalobca poprel a listinnými dôkazmi riadne preukázal. Odvolací súd sa v tomto stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie a v zhode s tvrdením žalobcu má za to, že žalovaný relevantne nespochybnil jeho tvrdenia.

12.2 S poukazom na uvedené považoval odvolací súd námietky žalovaného, uvedené v odvolaní, za neopodstatnené.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu, a to aj vo výroku o trovách konania, osobitne odvolaním nenapadnutým, ale výrokom súvisiacim (§379 písm. a/ C.s.p.), podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

14. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa §396 ods. 1 C.s.p. v spojení s §255 ods. 1 C.s.p. podľa úspechu pomeru strán sporu v odvolacom konaní. Žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

15. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).